

Struikelstenen

■ ■ ■ Sliedrecht

Nieuwsbrief - Uitgave 3 - januari 2019

Dit is de derde nieuwsbrief van Stichting Struikelstenen Sliedrecht.

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u op een of andere manier betrokken bent bij ons mooie project: het realiseren van zo'n 40 Struikelstenen in Sliedrecht!

Via mail kreeg het stichtingsbestuur het verzoek om wat regelmatig met een Nieuwsbrief te komen. We hebben dit verzoek besproken en zullen met ingang van het nieuwe jaar (2019) jaarlijks 3 à 4 nieuwsbrieven gaan uitbrengen en daarmee voldoen aan de wens die we ontvingen.

Naast de Nieuwsbrieven zijn er natuurlijk ook nog onze website en onze facebookpagina. Daarover verder op in deze Nieuwsbrief meer.

Op de foto vlnr: Ronald Kitsz, Maria Stam, Gerrit Venis, Anja van der Starre, Rien Visser

Een nieuwe voorzitter

O.a. vanwege verhuizing naar Den Bosch was het onze voorzitter Gwen Viset-Talsma niet meer mogelijk haar functie uit te oefenen op het niveau dat zij bij haar aantreden voor ogen had. In goed overleg hebben we daarom van elkaar afscheid genomen. Als afscheidsgeschenk hebben we voor haar recent overleden echtgenoot via het Joods Nationaal Fonds (JNF) een boom laten planten in de Negev woestijn in Israël.

Onze nieuwe voorzitter stelt zich aan u voor:

“Sinds oktober 2018 mag ik voorzitter zijn van het bestuur van de Stichting Struikelstenen Sliedrecht. Ik doe dat met vreugde en met overtuiging. Ik was er bij toen in 2017 en 2018 in Sliedrecht struikelstenen gelegd werden. Ik heb gezien dat het bij nabestaanden sterke reacties oproept. Het leggen van struikelstenen is een manier om de herinnering aan het onrecht van de Tweede

Wereldoorlog levend te houden. Het kennen van de geschiedenis is belangrijk voor wat er nu in de wereld gebeurt. Het is belangrijk dat we de lessen uit het verleden doorgeven aan onze jongeren. Toen ik als voorzitter gevraagd werd, was het voor mij niet moeilijk om ja te zeggen. Ik kwam in een hecht team en het voelde alsof ik er al jaren bij hoorde. Het herdenken en het verdiepen in het leed van anderen verbindt ons. Struikelstenen is een onderwerp dat mensen van alle levensovertuigingen aan gaat. Door de activiteiten van de Stichting Struikelstenen ben ik me steeds meer gaan interesseren voor wat er in Sliedrecht in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd.

Oorlog en vrijheid

Mijn interesse in het leggen van struikelstenen is vooral ontstaan door contacten met Gerrit Venis. We hebben beiden enkele jaren rond Koningsdag gastlessen gegeven aan de groepen 7 en 8 van basisscholen over het onderwerp oorlog en vrijheid. Vrijheid gaat verder dan vrede. Vrijheid geeft mogelijkheden om te ontplooiën en doet een appél op onze verantwoordelijkheid. Tijdens de gastlessen was er bij de jongeren een open oor om naar de geschiedenis te luisteren en we konden een goed gesprek met ze hebben over hoe we met onze vrijheid moeten omgaan.

Oorlog

Het leggen van struikelstenen bepaalt ons bij een diep ingrijpende periode uit de geschiedenis. We herdenken daarmee Joden, Merwedegijzelaars en andere mede bewoners die vanuit Sliedrecht afgevoerd zijn en nooit meer teruggekomen zijn. Het gaat over een periode uit de geschiedenis waar 50 jaar lang nauwelijks over gepraat werd door mensen die het meegemaakt hebben. Er werden wel veel boeken over geschreven met spannende verhalen, maar dan ging het nog steeds over een ander. Als het over jezelf en over je eigen familie gaat is het iets heel anders. Als jongen heb ik een tijd lang geen oorlogsboeken willen lezen, omdat ik me te veel ergerde aan het onrecht wat beschreven werd. En dan gaat het nog steeds over een ander. Het moet maar familie van je zijn, die het onrecht is aan gedaan. Dan is het nog vele malen erger.

Vrijheid

Het leggen van struikelstenen bepaalt ons ook bij de vrijheid die we nu hebben. Je kunt de vrijheid gebruiken om onbepert eisen te stellen om zo veel mogelijk te genieten, zonder oog te hebben voor mensen die onrecht aangedaan wordt of mensen die het veel minder hebben dan wij. In de oorlog waren er mensen die, om onderduikers te helpen, hun leven op het spel gezet en zelfs verloren hebben. Wij hebben alle vrijheid om zonder gevaar voor ons leven op te komen tegen onrecht en mensen in nood te helpen. Laten we het dan ook doen. We hebben ook de vrijheid om struikelstenen te leggen.”

Rien Visser

Steenlegging 2019

Na de steenleggingen in 2017 en 2018 zijn we volop in voorbereiding van de legging in 2019. We hebben nog geen precieze datum, maar het laat zich aanzien dat het dit keer in het najaar gaat gebeuren (waarschijnlijk oktober). Zodra hierover meer bekend is, laten we u dat natuurlijk weten. Ook maken we dan bekend voor wie er dit jaar stenen gelegd zullen worden.

Het is zeer waarschijnlijk dat bij de a.s. legging ook stenen zullen worden gelegd voor een aantal Joodse onderduikers, die 3 maart 1943 zijn opgepakt op het adres Stationsweg 32.

Onder hen waren Joseph de Raaij en zijn echtgenote Vrouwtje de Raaij-de Jong.

Over deze mensen wisten we al wel dat ze oorspronkelijk in Hillegersberg woonden, maar eigenlijk ontbrak voor de rest elke wetenschap en was het ons onbekend of er ook kinderen waren. Eerlijk gezegd waren we er vanuit gegaan dat het huwelijk kinderloos bleef.

Totdat we begin november een mail (en brief) ontvingen van mevrouw Josy Gubbens-Stibbe. Ze

melde ons al “Googelend” op de namen van haar grootouders op onze website terecht te zijn gekomen. Daar ontdekte ze tot haar verbazing dat haar grootouders in Sliedrecht ondergedoken hebben gezeten. Haar moeder, dochter van Joseph en Vrouwtje, Selma overleefde de oorlog.

Mevrouw Gubbens heeft de stenen van haar grootouders geadopteerd.

Mooi was ook dat ze ons foto's kon leveren van het echtpaar. De komende tijd zullen we die op onze website plaatsen (met toestemming van mevrouw Gubbens).

En zo krijgen steeds meer mensen een gezicht.

Nieuwe voorzitter Stichting Struikelstenen Sliedrecht neemt onderhoudskistjes voor scholen in ontvangst

Donderdag 25 oktober 2018 verrichtte Rien Visser, de nieuwe voorzitter van Stichting Struikelstenen Sliedrecht, zijn eerste officiële handeling voor de stichting. In de Dijksynagoge nam Visser uit handen van Arie van den Herik en Esther Nugter zeven houten kistjes voor het onderhoud van de struikelstenen in ontvangst.

De kistjes zullen door de stichting worden gevuld met producten om de reeds geplaatste Sliedrechtse Struikelstenen te onderhouden. Daarna zullen de kistjes aan Sliedrechtse basisscholen, die het onderhoud van de stenen op zich willen nemen, worden aangeboden. Op deze manier denkt de stichting twee vliegen in één klap te slaan. Allereerst het betrekken van nieuwe generaties bij het project, zodat de verhalen van de mensen voor wie de Struikelstenen gelegd zijn, blijven leven en doorverteld kunnen worden. Daarnaast blijven de stenen door het door de kinderen gepleegde onderhoud netjes en leesbaar.

Foto (vlnr):
Rien Visser,
Ester Nugter
en Arie van
den Herik

De onderhoudskistjes zijn door Arie van den Herik aangeboden namens Bouwmensen Zuid Holland Zuid, een loket voor 30 opleidingsbedrijven in de bouw. Leerlingen van deze school hebben de kistjes onder leiding van bouw instructeur René van Hechten vakkundig gemaakt. Vermeldenswaardig hierbij is dat René van Hechten een directe nazaat is van Simon van Hechten die een van de oprichters was van de Sliedrechtse synagoge in 1845. Esther Nugter van het Sliedrechtse bedrijf Engraving Creations brandde er vervolgens belangeloos het logo van de Stichting op.

Oproep! Gezocht: App-ontwikkelaar

Eind 2019 zullen er in Sliedrecht weer nieuwe Struikelstenen gelegd worden. Inmiddels zijn er al 21 van deze stenen voor in de oorlog omgekomen dorpsgenoten geplaatst. Daarmee heeft de Stichting Struikelstenen een aardig stukje historie terug weten te brengen in de Sliedrechtse straten. De Stichting zou het project nu graag verder willen ondersteunen door via een App een digitale route uit te zetten. Een route die belangstellenden kunnen downloaden, waarna ze een wandeling langs de gelegde Struikelstenen kunnen maken. Bij iedere locatie verschaft de App dan een foto en achtergrondinformatie over de mensen waarvoor de stenen gelegd zijn. Om dit verder vorm te geven zijn wij op zoek naar iemand die een dergelijke App kan ontwikkelen.

Wie kent iemand of is zelf in staat om een dergelijke app tegen een passende vergoeding te maken? Reacties graag naar info@struikelstenensliedrecht.nl.

Website en Facebookpagina

Als bestuur doen wij er alles aan om u regelmatig op de hoogte te houden van het laatste nieuws rondom ons initiatief en binnen de stichting. Zoals eerder vermeld, gaan wij daarom op verzoek vaker een nieuwsbrief uitbrengen. In plaats van eens per jaar, wordt dit drie á vier keer per jaar.

Daarnaast kunt u ook altijd terecht op onze website www.struikelstenensliedrecht.nl of onze facebookpagina www.facebook.com/struikelstenensliedrecht. Hier vindt u de laatste informatie, plus een overzicht van alle namen die (tot nu toe) in aanmerking komen voor een Struikelsteen. Ook hebben wij zoveel mogelijk informatie verzameld over de mensen achter deze namen, om hen niet alleen een gedenkteken, maar ook een gezicht en een verhaal te geven.

Financieel jaaroverzicht

Op onze website staat voor de geïnteresseerden ons [financieel jaaroverzicht](#) over het jaar 2018 gepubliceerd.

Privacyverklaring

Hoewel wij een relatief kleine stichting zijn, willen wij alles wat wij doen zorgvuldig en professioneel doen. Daarom wordt onze privacyverklaring op het moment van dit schrijven definitief vastgesteld en in februari op onze website geplaatst.

Mocht u naar aanleiding hiervan vragen hebben, aarzelt u dan niet en neem contact met ons op. Als u onze nieuwsbrief niet (meer) wenst te ontvangen, kunt u zich afmelden door een e-mail te sturen naar info@struikelstenensliedrecht.nl

Meer informatie over de mensen waarvoor stenen gelegd zijn/gaan worden vindt u op onze website: www.struikelstenensliedrecht.nl.

Met vragen en/of opmerkingen kunt u ons mailen: info@struikelstenensliedrecht.nl.